ſi nō incepiſti incipe. Si obtuliſti florē iuuētutis tue
dyabolo ſaltē fecē ſenectutis tue imolare nō differas
xpo. Ipſe eni miſericors ē et recipiet te libent' et dabit
tibi ſtolā et ānulū ī manu tua et calciamētū ī pedib3
tuis. Tūc ueterate olim dieb3 malis renouabit' ut
aquile iuuētus tua durās in etnū. Incipite g° frēs mei
et pſeuerate reducētes vobis ad memoriā a quāto
tpe receſſit iudas quō feruēter bene agē cepit lingua
vobis exprimē nullatenus poſſem. quō nō pſeuerauit
bn̄ ſcitis. Ecce eni ſalomon p icōſtāciā cecidit. ſic et
ſaul ſic et multi alii. qz multoꝝ incipe fuit. s3 pſeuerā
dorū paucꝰ ē nūꝰ. Cauete g° frēs quō caute ambu
letis. cōſiderātes qz ſi qs ſe exiſtimat ſtare caueat ne
cadat. Felix g° ē qui bn̄ faciendo pſeuerat uſq3 ad
finē. Ad quod donū pſtet nobis ille qui p nobis mori
dignatus ē Amē. Smo de ſcā monica mrē ſancti

Monica mr ſcī augꝰ cuius hiſtoria auguſtini
trahit' ex ſcma ſcī augꝰ ex nono cōfeſſionū
et ex duab3 eplis quas ſcūs augꝰ ſcripſit ſue ſorori
ppetue vgini. Hortor te īquit augꝰ dilcā ſpōſa xpi
ut deo ſtudeas in oib3 placē. ſicut et carā matrē no
uiſtis pfeciſſe. Nā dū eēt puella ad ecclaz fugiebat
diu ī angulo pmanēs. et vginales orōnes ad xpm
fundebat. Dū āt domū tarde rediret ab auia ſua
verberabat' eo qz extra domū ſine pediſſequa p
ceſſiſſet. et totū ipa puella paciēt' portabat. In
tota āt puericia ſua nūqͣ cū puellis ludentib3 ſe
miſcuit. ſed frequēt' in nocte adhuc in puericia

de lecto surgebat et genibus flexis orationes quas a
matre nomina facundia didicerat domino offerebat. Ab
infancia autem cum ea crevit miseratio et naturali affectione
pauperes diligebat. Sepe panem de mensa in sinum col
locabat. et de penu domo fugiens pauperibus tribuebat.
Hospites et infirmos visitabat. vicinas litigantes repre
hendebat. pedes infirmorum sepe lavabat. et eis ut
puella poterat serviebat. Cum autem parentes eius more
secularium vestibus delicatis eam ornare voluissent. ipsa
dispitata respuebat. Et cum esset annorum tredecim eam nobili
patricio carthaginensi tradiderunt. Quanto autem timore
et honestate. quanta etiam summa pulchritudine dominus eam
dotavit. quanta etiam pudicicia eam dominus magnificavit certe
in brevi nullatenus dici posset. Matrimonium in optime
conservavit filios in omni timore domini sufficienter erudivit
thorum immaculatum custodivit et maritum ferocissimum
cum magno labore in fine lucrata est. Cum autem vixisset cum
viro suo fere annis xv. respexit dominus humilitatem ancil
le sue et exaudivit lacrimas eius. Nam inspiravit dominus
maritum ut deinceps uxorem pudicam et castam servaret
O mira res quod cum esset ferocissimus quanto affectu carnali
ab ea divisus est. tanto magis matrimonio spirituali et pro
dilatione conjunctus est. Cum enim vir eius esset annorum lxx
duorum obiit in pace. Quantis autem salutaribus monitis
et ieiuniis. quantisque lacrimis et orationibus illam viduam sanctam
castam sobriam et piam dominus dotavit mirum est. Unde tamen post
mortem viri contempsit omne regnum mundi et omnem ornatum

eius reſpuit ꝓpt̕ deū intm̄ vt non ſolū nr̄ pau
perū vocaret̕ ſ; et ancilla. Et qꝛ dū vir eiꝰ viue
bat ꝑtātem ꝓpriꝫ corꝑis nō habebat. ideo elemo
ſinas nō ita largit̕ tribuebat. Eꝫ poſtea ita vixit
vt nō ſolū elemoſinas largit̕ tribuēt. ſ; eciā cica
trices pauꝑm lingeret. Ꝓpter qd̕ ei dn̄s centuplū
reddidit. dū cruce̅ eiꝰ ī corde eiꝰ infixit et paſſio
nē. Dū āt quadā die ꝑuenta et viſitata a te dn̄e
bn̄ficia tua q̄ tu ī carne hūano gn̄i clemēs exhi
buiſti ancilla tua ꝯſideraēt. tantā grāꝫ tantāqꝫ
lacimaꝝ copiā torculari tue crucis exꝑſſā ī paſſiōe
tua adiuenit. qꝛ veſtigia eiꝰ ꝑ cecitaꝫ. lacime de
ſuꝑ pauimētū defluentes oñdebāt. Et qn̄to plus
ab effluēcia lacimaꝝ hortabat̕ deſiſtē. tanto plus
fluuiꝰ lacimaꝝ cuiebat̕. Tanta āt grā ancilla
xp̄i ieiunādo alios ꝑcellebat. qꝛ diebꝫ quibꝫ ad
cenā vocabat̕ tanq̄ ad amarā medicinā acce
debat. Erat āt ei timor caſtus ī corde tanqm̄
faſcia pectoralis qua cogitacōēs reꝑm cōſtrīgēt.
in ore tanq̄ frenū quo liguā reꝑmēt: in oꝑe
tanq̄ ſtimulus ne pigricia torperet. in cūctis
tanq̄ regula ne modū excedēt. Timor āt iſte
tanq̄ ſcopa purgabat cor vidue ab oī duplicitate
os a falſitate, oꝑa ab oī vanitate. Nunq̄ v̄bū ſe
culare ab ore eius recordor me audiuiſſe. ſed ī
oībꝫ v̄bis ſuis et factis ſemꝑ xp̄m ꝑmo noīabat.
Tantū timor dn̄i mentē eiꝰ occupaueat qꝛ nō

ſolū ab ſpecie mali ſibi cauebat. ſed ſpū pietatis
ad oē bonū ꝓna erat. Satagebat mirabilit' opa pieta
tis ꝑ poſſe cordialit' implē. ſup oīa infirmis ſeruiē. ſe
pulturā mortuis ꝑbē. orphanos cuſtodiē vt filios.
viduas et maritatas ꝯſolari. qua ꝓpt' multa de ar
chanis celeſtibꝫ dño reuelante ꝑcepit. Unde tanta
ebrietate ſpūs ſcī ſepe rapiebat' ꝙ in ea fere ꝑ totū
diē quieſcēs. dū eēt rex ī ambitu ſui cordis neqꝫ vox
neqꝫ ſenſus in ea audiebat'. Nec mirū qꝛ illa pax q̄
exupat oēm ſenſū. ſepeliebat vidue ſenſus corpales
ītm̄ vt vix matrone tre et etiā vicine eā pungē
tes excitaē valerēt. In die aūt btī ciprani dū hec
xp̄i ancilla merēt' accipe ſacmēta. dū eēt ī domo
fere a tra ꝑ cubitū eleuata fuit clamando. que
quietiſſiā eſſe ꝯſueuerat dicēs. Volemꝰ ad celū
volemꝰ ad celū fideles. Quā cū poſt ītrogarent
q̄d ſibi acciderat nō rn̄debat. ſꝫ tanto gaudio re
plebat' ꝙ oēs ad feſtū ꝓducebat cātantes cū ꝓpha
Cor meū et caro mea exultauerūt ī deū viuū
Dū etiā in die penthecoſtes eēt refecta refectiōe
illiꝰ panis qui de celo dēdit. poſt ſūptionē ſacri
tanta ſacietate repleta fuit. ꝙ ꝑ diē et noctē abſqꝫ
corpali cibo ꝑſeuerauit. Cū apud oſtia tyberina
īfirmaret' et ſacmentū a nobis fidelit' peteret. nec
dolore ſtomachi vexata valēt retinē. viſibiliter
īfantulus nocte media ad lectulū dei famule venit
eamqꝫ in pectore amplectēs. aīa illa ſcā ad celū

volauit. Ergo die ix. egritudīs ſue lūſ anno etatis ſue
xxxiijº vº etatis mee aīa illa pia et religioſa carne ſo
luta eſt die qūta may. Flebā et effundebā tibi dn̄e
p̄ces p illa famula tua. vt nō īrares cū ea ī iudiciū
Gratulabar tn̄ teſtīonio eius qz appellabat me piū
et cōmemorabat grandē deuocīoīs affectū. cōmemorans
nūq̄ ſe audiſſe ex ore meo v̄bū durū aut cōtumelioſū
ſermonē. Illa famula tua dn̄e cōtinue ſatagebat
virū ſuū lucrari tibi. quē amabilē et reuerentē faci
ebas ſibi. Expectabat em̄ ipa miſericordiā tuā ſup eū. vt
in te credēs caſtigaret. Erat em̄ iracundus. ſz illa
famula tua nō tm̄ facto ſz nec v̄bo viro tribulato
r̄ndebat ſz quieto rōnē facti r̄ndebat. quē tibi dn̄e
in extrema vita corpali lucrata ē. Erat em̄ ſerua
ſeruoꝝ dn̄e. et oēs qui eā videbāt laudabāt te dn̄e
ſcientes et credētes p̄ncīā tuā eē ī corde eius. Fuerat
em̄ vnius viri vxor. et filios totiens pturiebat. quoties
a te dn̄e deuiare cernebat. Imminēte āt die quo
ex hac vita erat exitura. nobis ignorātibz dn̄e. ipa
et ego ſoli ſtabamus īcubentes ad quandā feneſtrā
et terrena obliuiſcētes loquebamur ſoli valde dulcit
qualis eēt ſcōꝝ vita. quā nec oculus vidit. nec auris
audiuit. et īhiabamus ore cordis p̄iter. in ſupna flue
ta fontis vite. vileſcebatqz mūdus iſte inter v̄ba cū
delectacōibz ſuis. Tūc ait illa. Fili vnū erat ppt qd
in hac vita aliq̄ntulū morari cupiebā. vt ſz te catho
licū xpianū viderē p̄uſq̄ morerer. Et ecce cumulatius

michi deus p̄mittit. vt te ꝯtēplari ecia͂ felicitate eterna
videa͂ dei ſeruu͂. Quid iam a͂modo hic facia͂ neſcio
Quid ſibi tunc reſponderi͂ no͂ ſatis recolo. ſed poſt
dies quinq̄ꝫ decubuit febribꝫ. et ſubtracta a pn̄tibꝫ
occurrimus. et poſt modicu͂ reddita ē ſenſui. et itu
eris nos ait. Ponetis hic matrē v̄ram. Ego fleba͂
ſed fletu͂ ſumeba͂. fr̄ aūt meus letus eſt q̄ no͂ pe
gre commori ſꝫ in patria cu͂ viro ſepeliri debebat
Quo audito vultu turbato reuerberans cu͂ oculis
q̄ talia dixiſſet ait. Ponite hic corpus meu͂. ni
hilq̄ꝫ cura eius vos ꝯturbet. Rogo tn̄ vos vt ad al
tare dn̄i memineritis mei vbi fueritis. Dn̄s at illud
reſuſcitabit vbicumq̄ꝫ ſepultu͂ fuit ī nouiſſio͂ die

Sermo bt̄i ceſarii ep̄i de bello hominis con̄ vicia et de exercicio bone vite et īpugnacōe dyaboli

Ad hunc monaſterii locu͂ kmi no͂ ad quietē. non ad
ſecuritatē. ſed ad pugna͂ certameq̄ꝫ conuenimus
Ad agonē huc ꝓceſſimus. ad exercenda cu͂ viciis bella
ꝯſcendimus. Vicia enim n̄ra hoſtes n̄ri ſunt. de quibꝫ ſcrip
tura ꝓnunciat dicēs. Caue ne vnq̄ꝫ habeas cu͂ eis fe
dus. Neceſſaria ē nobis fr̄es kmi pugil cura ī defeſ
ſaq̄ꝫ cuſtodia. q̄r ꝯflictus iſte ſine fine. hoſtis iſte ſine
pace ē. Vinci pt̄. recipi ī amicicia͂ no͂ pt̄. Et ideo plu
iſtud qd̄ ſuſcepimus ſatis duru͂ ē ſatiſq̄ꝫ piculoſu͂ quia
intra hoīez gerit̄ et niſi cu͂ ipo hoīe no͂ finit̄. Ideoq̄ꝫ
nos ad hec tranquilla ſecreta et ſpiritalia caſtra conue
nimus. vt cottidie con̄ paſſiones n̄ras īfatigabili con
greſſione certemus. et cottidie ſenioribꝫ n̄ris volu